

Interná smernica č. 9/2014

Etický kódex vedeckovýskumnej činnosti vysokoškolského učiteľa a výskumného pracovníka Ekonomickej univerzity v Bratislave

Preambula

Ekonomická univerzita v Bratislave (ďalej len „EU v Bratislave“) vedomá si svojho postavenia ako jedného z popredných pracovísk vysokoškolského vzdelávania a výskumu v Slovenskej republike sa na základe odporúčaní Európskej charty výskumných pracovníkov prijatej Európskou komisiou dňa 11. marca 2005 hlási k nasledujúcim pravidlám výskumnej práce.

Vysokoškolskí učitelia a výskumní pracovníci EU v Bratislave vo svojej výskumnej činnosti plne rešpektujú ľudskú dôstojnosť, zasadujú sa za vytváranie komunity založenej na hodnotách otvorenej spoločnosti, vzájomného porozumenia a rešpektovania individuálnej a kultúrnej diverzity, čím odmietajú akúkoľvek diskrimináciu.

Cieľom tohto etického kódexu je definovať zásady vykonávania výskumnej činnosti, ako aj zásady etického správania sa vysokoškolských učiteľov a výskumných pracovníkov EU v Bratislave pri jej realizácii.

Tento etický kódex je podriadený právnemu poriadku Slovenskej republiky, interným predpisom EU v Bratislave a pracovným zmluvám, ktoré sú podpísané medzi EU v Bratislave a jej zamestnancami - vysokoškolskými učiteľmi a výskumnými pracovníkmi.

Článok 1

Akademické slobody a akademické práva vo výskumnej činnosti

- (1) Ústava Slovenskej republiky zaručuje každému:
 - a) slobodu myslenia; každý má právo verejne prejavovať svoje zmýšľanie (článok 24 Ústavy SR);
 - b) slobodu prejavu; každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu (článok 26 Ústavy SR);
 - c) slobodu vedeckého bádania; práva na výsledky tvorivej duševnej činnosti chráni zákon (článok 43 Ústavy SR),
(ďalej spolu len „ústavné slobody“).

- (2) EU v Bratislave zaručuje tieto akademické slobody a akademické práva:
 - a) sloboda vedeckého bádania a výskumu,
 - b) sloboda výberu predmetu, metód a postupov vo vedeckovýskumnej činnosti,
 - c) sloboda zverejňovania výsledkov vedeckého bádania a výskumu,
 - d) sloboda výučby najmä z hľadiska otvorenosti rôznym vedeckým názorom, vedeckým a výskumným metódam,
 - e) právo na slobodné vyjadrovanie a zverejňovanie svojich názorov,
(ďalej spolu len „akademické slobody“).

- (3) Využívanie ústavných slobôd a akademických slobôd musí byť v súlade so zásadami demokracie, humanity a s právnym poriadkom Slovenskej republiky.
- (4) Vysokoškolskí učitelia a výskumní pracovníci EU v Bratislave využívajú ústavné slobody a akademické slobody zodpovedne so zreteľom na poslanie, úlohy a postavenie EU v Bratislave, ako aj na celospoločenské potreby.
- (5) Akademické slobody sú garantované všetkým vysokoškolským učiteľom a výskumným pracovníkom EU v Bratislave len v prípade, ak ich výkon nie je v rozpore s:
 - a) hodnotami a strategickým zameraním EU v Bratislave,
 - b) všeobecnými morálnymi a etickými princípmi uplatňovanými pri výskumnej a vývojovej činnosti,
 - c) inými obmedzeniami výskumu, rozpočtu, zásadami ochrany duševného vlastníctva a pod.

Článok 2

Všeobecné etické zásady a ochrana duševného vlastníctva

Vysokoškolský učiteľ a výskumný pracovník EU v Bratislave:

- a) sa riadi všeobecnými etickými zásadami a mravnými princípmi uznávanými v spoločnosti,
- b) zabezpečuje, aby jeho výskum bol originálny, zdržiava sa akejkoľvek formy plagiátorstva, v publikáciách objektívne uznáva prínos iných, vždy vo svojich prácach korektne a presne cituje a odkazuje na relevantné zdroje v súlade so zaužívanou praxou;
- c) pripravuje posudky, recenzie alebo iné hodnotenia osobne, nezávisle a pozorne, nepodlieha pritom vonkajším tlakom a dodržiava podľa svojho najlepšieho svedomia a vedomia pokyny zadávateľa a vlastný úsudok založený na vlastných odborných znalostiach, vytvára predpoklady pre objektívny priebeh recenzného konania;
- d) rešpektuje a chráni duševné vlastníctvo autorov posudzovaných rukopisov, návrhov projektov alebo správ, rešpektuje dôvernú informáciu súvisiacu s jeho hodnotiteľskou a expertnou činnosťou, ako hodnotiteľ nepredlžuje zámerne recenzné konanie za účelom dosiahnutia vlastných výhod či výhod pre tretie osoby;
- e) neobhajuje a nekryje neetické správanie, v prípade zlyhania alebo neetického chovania sám vyvodí alebo iniciuje vyvodenie primeraných dôsledkov.

Článok 3

Zodpovednosť a profesionálny prístup vo vedeckovýskumnej činnosti

Vysokoškolský učiteľ a výskumný pracovník EU v Bratislave:

- a) zodpovedá za svoj výskum v plnom rozsahu, a to najmä za jeho kvalitu a hodnovernosť, vyberá si ciele svojej výskumnej činnosti tak, aby boli dosiahnuteľné a pre spoločnosť prospešné, aby posúvali hranice ľudského poznania, je zodpovedný za výber spolupracovníkov a za ich schopnosť participovať na výskume, zodpovedá aj za výber primeraných pracovných postupov a metód;
- b) ohľaduplne a v súlade so svojím poslaním využíva vo svojej tvorivej práci majetok EU v Bratislave (zariadenia a priestory EU v Bratislave) a podľa svojich možností ich chráni pred zneužitím či poškodením, pri práci s výpočtovou technikou nepoužíva

nelegálny software a dodržiava pravidlá pre prácu v univerzitnej počítačovej sieti, výskumnú infraštruktúru nevyužíva za iným účelom ako je tvorivá činnosť vykonávaná v rámci pracovnej zmluvy, ktorú má uzatvorenú s EU v Bratislave.

- c) je zodpovedný za korektné a efektívne vynakladanie finančných prostriedkov na výskum voči poskytovateľom finančných prostriedkov, v prípade štátom poskytnutých prostriedkov akceptuje zodpovednosť aj za efektívne vynakladanie verejných financií voči daňovým poplatníkom;
- d) vo svojej vedeckovýskumnej činnosti dodržiava pokyny poskytovateľa finančných prostriedkov na výskum a poskytuje mu výkazy a správy v požadovanej a zrozumiteľnej forme, v prípade akýchkoľvek nepredvídaných problémov je jeho povinnosťou čo najskôr informovať poskytovateľa finančných prostriedkov a svojho nadriadeného o oddialení, predefinovaní, pozastavení, či nútenom predčasnom ukončení výskumného projektu;
- e) ochotne spolupracuje pri povolených kontrolách svojho výskumu s poverenými zamestnancami EU v Bratislave, alebo organizácií, ktoré poskytli prostriedky na výskum; umožní nahliadnutie do dát, či ďalších informácií o svojom výskume v rozsahu, ktorý neohrozuje ochranu jeho duševného vlastníctva.
- f) pri realizácii svojho výskumu sa riadi platnou legislatívou Slovenskej republiky, resp. krajiny, pod ktorej jurisdikciou je ním riešený projekt.

Článok 4 Zverejňovanie výsledkov

(1) Vysokoškolský učiteľ a výskumný pracovník EU v Bratislave aktívne pracuje na popularizácii vedy a výskumu. Považuje za samozrejmé sprístupniť výsledky svojej výskumnej a vývojovej činnosti na úrovni a za podmienok obvyklých pre vedný odbor, v ktorom pôsobí.

(2) Pri zverejňovaní výsledkov svojho výskumu je vysokoškolský učiteľ a výskumný pracovník EU v Bratislave povinný rešpektovať nielen autorské zákony krajiny, ktorej jurisdikcii výskum podlieha, ale aj pravidlá a normy stanovené EU v Bratislave pre publikovanie a sprostredkovanie výstupov výskumu a vývoja.

(3) Vysokoškolský učiteľ a výskumný pracovník EU v Bratislave uplatňuje pri posudzovaní vlastného autorského podielu a podielu spoluautorov objektívny prístup založený na preukázateľnom zhodnotení prínosu jednotlivých spoluautorov k výsledku predmetnej vedeckovýskumnej činnosti.

(4) Zverejnením výsledkov výskumu a vývoja preberá autor plnú zodpovednosť za pravdivosť a korektnosť zverejnených výsledkov výskumu a vývoja; pri dodatočnom zistení chýb vo zverejnených výsledkoch považuje autor za samozrejmé tieto chyby opraviť formou zverejnenia obvyklou pre daný typ pôvodného diela.

Článok 5 Zásady kolegiálneho prístupu, tímovej spolupráce a lojality k EU v Bratislave

(1) Vysokoškolský učiteľ a výskumný pracovník EU v Bratislave obhajuje slobodu myslenia, bádania, vyjadrovania sa, výmeny názorov a informácií a ctí si rôznorodosť názorov v oblasti vedy a výskumu.

(2) Vysokoškolský učiteľ a výskumný pracovník EU v Bratislave považuje za samozrejmé prispievať svojou činnosťou k dosiahnutiu konštruktívnej spolupráce, udržuje objektívny prístup k členom tímu, zaujíma kolegiálny, odborný a osobný postoj k nim, ochotne sa zapája do odborných diskusií, akceptuje konštruktívnu kritiku a je schopný zaujať objektívne kritický prístup aj k výsledkom vlastného bádania.

(3) Vysokoškolský učiteľ a výskumný pracovník EU v Bratislave je lojálny k EU v Bratislave; lojalitou sa pritom rozumie uznávanie prínosu EU v Bratislave k výsledkom jeho výskumnej a vzdelávacej činnosti, a to najmä z titulu poskytnutia technického a personálneho zázemia zo strany EU v Bratislave.

(4) Vysokoškolský učiteľ a výskumný pracovník EU v Bratislave dbá o upevňovanie dobrého mena EU v Bratislave a svojou výskumnou činnosťou k nemu prispieva; výsledky svojej výskumnej činnosti uskutočnenej na EU v Bratislave zverejňuje pod inštitucionálnou afiliáciou EU v Bratislave.

Článok 6 **Záverečné ustanovenia**

- 1) Tento etický kódex prerokovali členovia Kolégia rektora EU v Bratislave dňa 26.11.2014 a odporučili rektorovi EU v Bratislave tento etický kódex schváliť.
- 2) Tento etický kódex nadobúda účinnosť dňom 01.12.2014.

Bratislava, 26.11.2014

Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD.
rektor EU v Bratislave